

3

PÅ SPARKET

Hva slags musikk liker du?

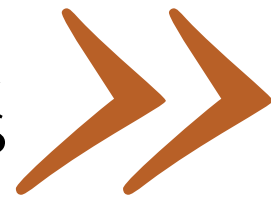
– Jeg liker det aller meste, spesielt kvinnelige vokaler. Etter at jeg ble syk, liker jeg aller best lyden av stillhet og min datters latter.

Hvilken bok har gjort sterkest inntrykk?

– Jørgen Jelstads «De bortgjemte – om hvordan ME ble vår tids mest omstridte sykdom»

Hva er din favorittfilm?

– «Kill Bill».

QUIZ
KALENDER
PARADOKS
NAVN

est leste blogger.

å bli sykemeldt, og jeg presset meg for lenge, sier Maria Gjerpe.

– Men jeg måtte hjelpes fysisk opp trappene til kontoret, og ligge mye og hvile i løpet av arbeidsdagen. Det skjulte jeg for mine kolleger.

Tankemønstre og medisin

I likhet med hundrevis av nordmenn, meldte Gjerpe seg på kurset *Lightning Process*, som

reklamerte med å kurere opptil 85 prosent av ME-syke for 15.000 kroner. Budskapet var at ME er resultat av negative tankemønstre. Kursdeltakerne fikk beskjed om å ignorere kroppens signaler, og tenke og leve som om man er helt frisk. Gjerpe lot seg overbevise, men økte likevel aktivitetsnivået kun marginalt, med korte turer. Etter tre uker kollapset kroppen totalt, og legen har vært sykemeldt siden.

– Arbeid betyr veldig mye for meg, det å bidra og ha en funksjon. Det satt veldig, veldig langt inne å bli sykemeldt, og jeg presset meg for lenge. Jeg tror det er kjempeviktig å be folk med ME om å hvile, uten å skamme seg, sier Gjerpe.

I dag bruker hun det hun har av krefter til å skrive, og det gir opplevelse av mestring og deltakelse.

– På medisinstudiet lærer vi at legen skal lindre og trøste, og at vi av og til kan helbrede. I praksis vil en lege ofte møte pasienter og situasjoner hun ikke forstår. Helbrollerollen blir utfordret, og det er vanlig enten ikke å ville høre, eller å bli irritert og definere pasienten som vanskelig. Jeg vil utfordre legens behov for å kategorisere og kontrollere enhver situasjon, for mange klarer ikke stå i usikkerhet og tvil. Diffuse symptomer er avhengige av nysgjerrighet og tålmodighet. Vi glemmer historien, for vi har tatt feil før, og psykologisert og stigmatisert somatiske sykdommer.

En av de mest leste blogginnleggene på Marias Metode heter «Dagens Indrefilet». Der oppfordres leserne til å dele sine egne hverdagsgleder, og Gjerpe forklarer at hun tror på aktivt påfyll av mening i eget liv.

Indrefilet og georginer

– Jeg er grunnleggende optimist, men samtidig realist, og iblant kolliderer disse to perspektivene. For jeg vet at vi alle er alene, og at det ikke finnes noe utover her og nå. Men går man inn i de tankerekken, vil ingenting lenger ha noen verdi. Så jeg forbanner mørket, dyrker glede og fyller livet med innhold. Og med blomster, sier Gjerpe og peker.

På stuebordet står en glassvase med fem knallrøde georginer.

– Nei, de er ikke ekte, men flotte likevel. Jeg liker ikke «tenk positivt»-bølgen, det blir for trist, men jeg er oppmerksom på skjønnhet. Stygge ting er jeg også veldig opptatt av, sier hun og peker igjen, denne gangen på et maleri. Et stort lerret, med brune linjer og flekker på lys bakgrunn.

– Nært innpå ser du bare gørr, men på avstand blir det en vakker bevegelse der, ser du?

Gjerpes første separatutstilling mottok

gode kritikker. Hun stilte ut malerier basert på en egenutviklet teknikk, med papir, kaffe og lim som hovedingredienser. Motet til å stikke seg fram og bli sett ble utviklet tidlig. Hun vokste opp som ml-barn på 70-tallet, og lærte verdien i å engasjere seg, også politisk.

– Jeg har alltid tenkt at jeg kan gjøre en forskjell, og at det å være til nytte er grunnleggende. Vi hadde demokratiske husmøter hjemme, og vi erfarte at våre stemmer fortjente å bli hørt.

Gjerpes mor var norsk og far var fra Mauritius. Da Gjerpe var sju, flyttet faren ut fra leiligheten i Oslo. Moren fullførte en utdanning som barnevernspedagog, og tok lappen med tre barn i baksetet. Da Gjerpe i oppvek-

sten møtte på rasistiske uttalelser, fant hun seg ikke i å bli tråkka på. Hun hadde heller ingen automatisk respekt for autoriteter.

– Jeg trente mye kampsport i oppveksten, taekwondo, judo og kickboksing. Jeg ble forsøkt mobbet flere ganger, men da la jeg ikke noe imellom, verken verbalt eller fysisk.

ME og rettigheter

Det lyser i de brune øynene idet fjaset sprekker opp i et trassig glis. Gjerpe er under 160 høy med nett figur, men hun overbeviser som slagkraftig.

– Summen av alt dette er jeg, sier hun.

På spørsmål om hva hun drømmer om å gjøre framover, kommer svarene raskt. Å oppleve høstfargene i fjellet, aktiviteter med datteren, svømmehall, vasking av vinduer, turer i skogen, trening ...

– Aller mest lyst har jeg til å lage et kompetansesenter

ter som kan bidra med kunnskap om langtidssyke og tilrettelegging for deltakelse i arbeidslivet. Og være en lege som kan bidra på systemnivå.

Fram til en mulig medisin er tilgjengelig, vil Gjerpe fortsette å kjempe for langtidssykes rettigheter. Hun har blitt en frontfigur for ME-syke, fått påvirkningskraft og vil ikke la de andre i stikken.

– Iblant får jeg dette bildet for meg; jeg har greid å rømme fra et fangehull, og må løpe etter hjelp. Jeg må finne folk og gi koordinatene, «Der er de! De er mange!» Jeg kan ikke la dem bli igjen der, usynlige.

Fotografen ringer på, og Gjerpe skyver seg opp og ut av sofaen. Hun kipper inn i et par hvite lærsko, smiler og peker igjen.

– Jeg er glad i å bruke disse legeskoene, da. Selv om jeg har lagt stetoskopet på hylla.

innenriks@klassekampen.no